

ὑπαιθρο καὶ ὕστερα τὸ ἔπινε καὶ γινόταν καλὰ) Μισθ. "Εχει δαμάδ-θηνα ἄσπρα, μαῦρα, πᾶσ-σα λ-λογη Βουν. Σὰν ἔμ' βλέφατα τὰ δαμάδ-θηνα, ἔν' γλυκεία (ὅταν εἶναι ὥριμα τὰ δαμάσκηνα, εἶναι γλυκὰ) αὐτόθ. || Φρ. "Ασκημα δαμάσκηνα καὶ πρικῆς ἐλίες (λέγουν οἱ ἀναγγέλλοντες δυσάρεστα) Τῆλ. Μασάρον τοῦ δαμάδ-θ'νου (μασάρον = συμπιέζω τὸν καρπὸν δίδων εἰς αὐτὸν σχῆμα πεπλατυσμένον) Ἀλόν. || Παροιμ. Μὲ τὸ σήμερα μὲ τὸ αὔριο ποῦ λές, γενῆκαν τὰ δαμάσκηνα ἐλίες (διὰ τοὺς διαρκῶς ἀναβάλλοντας) Μακεδ. (Χαλάστρ.) Ἡ παροιμ. κ.ά. Κούτς, σύντεκε, νὰ γίνουν τὰ δαμάσκηνα (ἐπὶ βραδυποροῦντος εἰς ἐργασίαν τινὰ) Θράκ. (Σηλυβρ.) "Αλλου 'νι τοῦ κοῦδ'λου κι ἄλλον τοῦ δαμάδ-θ'νοι (ἐπὶ συγκρίσεως δύο προσώπων διαφερόντων οὐσιωδῶς μεταξύ των) Ἡπ. (Ἑλληνικ.) Οἱ γοιγοὶ τρῶν τὰ δαμάσκηνα καὶ τὰ παιδιὰ μοι υδιδάζουν (ὅτι τὰ τέκνα ὑφίστανται τὰς συνεπειὰς τῶν σφαλμάτων τῶν γονέων τους) πβ. τὸ τῆς Π.Δ. (Ἰεζεκιήλ 182) «οἱ πατέρες ἔφαγον ἄμφω καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν» Προπ. (Κύζ.) Οἱ μικροὶ τρῶνε τὰ δαμάσκηνα καὶ οἱ τρανοὶ ξινίζοντε (ἀντίθ. πρὸς τὴν προηγουμ.) Πελοπν. (Σαραντάπ.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Δίνε τοῦ ἔχτροῦ σου δαμάσκηνα καὶ τοῦ φίλου σου ἀπιδία (διότι τὰ μὲν δαμάσκηνα εἶναι δύσπεπτα, τὰ δὲ ἀπιδία εὐπεπτα) Κεφαλλ. || Ἄσμ.

Τ' ἄγουρα δαμάσκηνα κ' οἱ πικρῆς ἐλίες,
τὰ κρυφομυλήματα δὲν εἶν' καλῆς δουλειῆς
Θήρ.

Πειὸς μοῦ τόπεν ἄστῆμο | τ' ἄγουρο δαμάσκηνο,
ὄγιοις δὲ μοῦ τ' ἀγαπᾷ, | χίλιοι χρόνοι νὰ 'ν' κακὰ
(βαυκαλ.) Μύκ.

"Ολοι μοῦ τό 'παν ἄσκημο | τοῦτο τὸ δαμάσκηνο
ὄλοι μοῦ τό 'παν σιχαμένο, | τὸ μοσχογυρισμένο
Συνών. μὲ τὸ προηγουμ. Κύθηρ. Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά.

Καλέ, τσερά Καδίρανα, βασίλισσα δοῦ κόσμον,
κάνένα-δυὸ δαμάσκηνα, ὅτι νὰ φεύγω, δὸς μου
Νάξ.

Σὰ μῆλο, σὰ δαμάσκηνο κιτρινοφυλλισμένο
Κεφαλλ. β) Τὸ δένδρον Προύμνη ἢ ἡμερος (Prunus domestica) τῆς οἰκογ. τῶν Ροδιδῶν (Rosaceae), κοινῶς δαμασκηνιὰ Καππ. (Ἀρσβάν.) 2) Ὁ καρπὸς τῆς Προύμνης τῆς ἐμβολιαζομένης (Prunus insititia) τῆς οἰκογ. τῶν Ροδιδῶν (Rosaceae) Ἀντίπαξ. Κύπρ. Μακεδ. (Σταν.) Παξ. Τσακων. (Χαβουτσ.) κ.ά. Συνών. βαρδάσα 2, κορόμηλο, πορδάλα, πορνεῖλα, τζάνερο. 3) Ὁ καρπὸς τῆς Προύμνης τῆς ἀκανθώδους (Prunus spinosa) ἐπίσης τῆς οἰκογ. τῶν Ροδιδῶν (Rosaceae) πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Συνών. ἀβράμυλο, ἀγριοαβράμυλο, ἀγριοδαμάσκηνο, ἀγριοκορόμηλο, ἀγριοπορνεῖλα, βράβυλο, ρίκι, τσάπορο.

δαμασκηνός ἐπίθ. (I) Σκυρ. Πελοπν. (Τριφυλ.)—Λεξ. Βάιγ. Π. Βλαστ., 327 Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. Δαμασκός.

1) Ὁ ἐκ Δαμασκοῦ προερχόμενος, ἐπὶ πραγμάτων, ὑφασμάτων κυρίως καὶ ὅπλων, φημιζομένων διὰ τὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀντοχὴν των ἐνθ' ἄν.: Δαμασκήνῃ στόφα Σκυρ. Δαμασκήνῃ σπαθί Λεξ. Βάιγ. Δαμασκήνῃ ξίφος Λεξ. Πρω. Δημητρ. 2) Τὸ Οὐδ. οὗς., χρυσοῦφαντον μεταξωτὸν πολυχρωμον ὑφασμα Πελοπν. (Τριφυλ.) Σκυρ. κ.ά. Συνών. δαμασκίς 1β, δαμάσκο, καμουχᾶς. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ.

δαμασκηνός ἐπίθ. (II) Αἴγιν. Ἰων. (Μαγνησ.) Μακεδ. (Σισάν.) Νάξ. (Ἀπόρυνθ.) Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὗς. δαμασκηνιὰ. Ὁ σχηματισμὸς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐπίθ. δαμασκηνός (I).

Ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου δαμασκηνέας ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐσεία πρέπει, ἀφέντη μου, δαμασκήνῃ τραπέζι,
ὅταν ἀνθῇ ἡ δαμασκηνιά, ν' ἀνθῇ καὶ τὸ τραπέζι
Αἴγιν.

Καὶ πάλι ξαναστρώνει σου δαμασκήνῃ τραπέζι,
ὅταν ἀνθῇ ἡ δαμασκηνιά, ν' ἀνθῇ καὶ τὸ τραπέζι
Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐσέν', ἀφέντη, πρέπει σου δαμασκήνῃ τραπέζι,
νὰ ζῆγῃς, νὰ ζῆγῃς, νὰ μᾶς κερᾶς, νὰ ζῆγῃ καὶ τὸ τραπέζι
Ρόδ.

δαμασκίς ἐπίθ. Λεξ. Μπριγκ. εἰς λ. δαμασκός Οὐδ. διμισκὶν Πόντ. (Τραπ.) διμισκί πολλαχ. διμισκί Ρόδ. κ.ά. διμισί Εὐβ. (Κύμ.) διμισκί Ἀστυπ. ντιμισκί Ἡπ. — Γ. Μακρυγ., Ἀπομν., 2,46 Α. Οἰκονομίδ., Τραγοῦδ. Ὀλύμπ., 32 ντιμισκί Α. Passow, Popular. Carm., 155 τιμισκί Λέσβ. ἱμισκί Κάρπ. ἱμισκί Κάρπ. δεμισκί Ρόδ. διμισκί Τῆλ. δαμασκί πολλαχ. νταμασκί Ἡπ. Θεσσ. δαμισκί Ἡπ. (Κόνιτσ.) — Κ. Κρυστάλλ., Ἔργα, 2, 124.

Ἐκ τοῦ Ἀραβ. *dimiski* (βλ. Λεξ. Χλωροῦ, 791), παρὰ τὸ ἑπ. τὸ Τουρκ. *dimiski*. Οἱ ἀρχόμενοι ἀπὸ δα- τύποι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ κυρίου ὀνόμ. Δαμασκός. Ὁ τύπ. διμισκί καὶ εἰς Σομ.

1) Ὁ ἐν Δαμασκῷ κατεσκευασμένος, κυρίως ἐπὶ ξιφῶν ἐξ εἰδικοῦ χάλυβος ὅλως ἰδιαιτέρας ἀντοχῆς καὶ ἐλαστικότητος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μαχαιρῶν, ὅπλων ἄλλων χαλυβδίνων ἐργαλείων καὶ μεταξίνων πεποικιλμένων ὑφασμάτων, ἀρίστης ποιότητος, κατεσκευασμένων κατὰ τὰ ἐν Δαμασκῷ πρότυπα κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Δαμασκί σπαθί - μαχαίρι - ὑφασμα κοιν. Εἶχι οὐ πάππους μ' ἕνα δαμασκί σπαθί Ἡπ. (Κουκούλ.) Τὸ ντυοφέκι μ' τὸ δαμασκί Μακεδ. Δερπάνι δαμισκί Ἡπ. (Κόνιτσ.) — Κι ὅντως ντιμισκί σπαθί πολυτίμητο ἦταν Γ. Μακρυγ., ἐνθ' ἄν. Δαμισκί σπαθί κρεμόνταν μὲ χρυσὰ λουριά ἀπὸ τῆς ζώνης του κατὰ τὸ ξερβὸ πλεονὸ Κ. Κρυστάλλ., ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Πᾶρε τὸ διμισκί σπαθί καὶ κάμε το δικό σου
κι ὡς θέλεις τότε παίδεψε τὸν ἀγαπητικό σου
Νάξ. (Ἀπόρυνθ.)

Σαῖτες, μὴ λιεύγετε, καρδιά μου, μὴ φοβᾶσαι
καὶ σύ, σπαθί μου διμισκί, κόβγε καὶ μὴ λυπᾶσαι
αὐτόθ.

Βάστα, μαῦρε μου, δυνατὰ καὶ πίσω μὴ γυρίσης
καὶ σύ, σπαθί μου διμισκί, μὴν τύχη καὶ ραγίσης
Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐσ' ἔχεις διμισκί σπαθὶν τξ' ὀρκυόπηχον γονδάρι,
γονδάρεψέ το τὸ σκυλ-λδίμ, βριχοῦ σὲ θανατώση
(ὀρκυόπηχον = μήκους ὀργυιᾶς) Ρόδ.

Σαῖτ-ῆες μ' Ἀλεξανδρινές, καμμιά νὰ μὴλ - λυγίσῃ
καὶ σύ, σπαθίμ - μου διμισκί, νὰ μὴν ἀποστομώσης
αὐτόθ.

Πόχουν τὰ δαμασκιά σπαθιά, τ' ἀλάθεντα μαχαίρια
Πελοπν. (Μεσσην.)

Γυναίκιον ὁ πόλεμος, κοριτζᾶκὸν ὁ κοῦρσος
καὶ τὸ σπαθίμ μου διμισκὶν κόφτει καὶ δὲ φοβᾶται
Πόντ. (Τραπ.)

